

Nálezy pracovních kamenů ze středověkých úpraven rudy na Českomoravské vrchovině

Jaroslav Havlíček

V uplynulých letech se při různých archeologických akcích zaměřených na mapování a záchranný výzkum pozůstatků hornictví podařilo nalézt specifické kameny, které sloužili k činnosti pravděpodobně v oblasti úpravy rudy. Některým z nich lze přiřadit funkci podložky při roztloukání rudy nebo při prubířství. U většiny však důvod vzniku a použití misek v současné době není jasný. Období existence těchto lokalit lze rámcově datovat od druhé poloviny 13. století do počátku husitských válek.

Při porovnávání prostorových souvislostí nálezů lze konstatovat, že druh práce, při níž byly tyto kameny použity, byl nejspíše prováděn na všech hlavních střediscích, kde existovala úprava rudy.

Zlomek pracovního kamene z lokality Stříbrné Hory. Nalezen spolu se souborem rudních žernovů 1. 7. 2003

Nálezová zpráva Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod, č. 2003/23

Nálezová situace – foto MV Havlíčkův Brod.

Foto autor

Nálezová situace foto Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod

Pracovní kámen, nalezený 6. 7.2005 na katastru obce Kojetín v korytu Nohavického potoka poblíž haldy tvořené odpadem po mletí rudy.
Nálezová zpráva Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod č. 2005/29

Foto autor

Foto Muzeum Vysočiny Jihlava

Dva pracovní kameny, z toho jeden je použit oboustranně, nalezené 4. 5. 2006 na katastru obce Termesivy u struskových hald pod ZHS neznámého jména.
Nálezová zpráva Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod č. 2006/17

Nálezová situace – foto autor

Vrch – foto autor

Spodek – foto autor

Foto autor

Pracovní kámen nalezený při záchranném archeologickém výzkumu v prostoru Starých Hor u Jihlavy.
Nálezová zpráva Archaia Brno o. p. s. – A 105/ 2004

Foto z nálezové zprávy situace v zásypu stavby 5594

Foto autor

Při záchranném archeologickém výzkumu konaném v roce 2006 v obci Hybrálec, byly v prostoru bývalého mlýna nalezeny mezi obilními mlecími kameny též fragmenty několika rudních žernovů, z čehož jeden byl opět použit jako „pracovní kámen“.

Nálezová situace – foto Muzeum vysočiny Jihlava

Foto autor